

بررسی ساختار ملکولی و الکترونی پایدارترین کنفورماسیون ترکیب ۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال با استفاده از مطالعات شیمی کوانتومی

> **خیراله مهرانی^{*}ا، هاجر صاحبالزمانی^۲** ^اگروه شیمی، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران ^۲باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

تاريخ ثبت اوليه:١٣٩٨/٠١/١٥ ، تاريخ دريافت نسخه اصلاح شده:١٣٩٨/٠٣/٢۴ ، تاريخ پذيرش قطعي:١٣٩٨/٠۴/٠٩

چکیدہ

در این مطالعه، ساختار کنفورمر ترکیب۲- متیل-پیریمیدین-۴-ال بعد از بهینه سازی با استفاده از محاسبات کوانتومی بر پایه نظریه تابعی چگالی HF و DFT در سطح B3LYP و با تابع پایه (d,p)++G(d,p) مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. و پایدارترین ساختار کنفورمری با استفاده از محاسبات مربوط به انرژی برای ترکیب مورد نظر تعیین گردیده است. انتقال الکترونی در طیف سنجی مرئی- ماورابنفش با استفاده از مدل PCM، شکاف انرژی با استفاده از تفاوت بین بالاترین اوربیتال ملکولی اشغال شده و پایین ترین اوربیتال ملکولی اشغال نشده، اوربیتال ملکولی مرزی در فاز گازی و حلالی (اتانول و کلروفرم) مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین اوربیتال پیوندی طبیعی و به منظور بررسی واکنش پذیری شیمیایی ملکولی، پتانسیل الکترواستاتیک ملکولی توسط روش (d,p)++10-31

واژه های کلیدی : ۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال، پایداری ساختار کنفورمری، طیف سنجی مرئی- ماورابنفش ، اوربیتال پیوندی طبیعی، پتانسیل الکترواستاتیک ملکولی

۱. مقدمه

پیریمیدینها ترکیبات آروماتیک هتروسیکلیکی مربوط به پیریدینها هستند که در آن یک یا چند اتم کربن آروماتیک هیبریدی شده sp² توسط اتم های نیتروژن جایگزین شده است. پیریمیدینها و ترکیبات مرتبط با آن به دلیل نقش آنها در داخل بدن در سیستم های بیولوژیکی و همچنین خواص شیمیایی و فیزیکی آنها توجه چشمگیری را به خود جلب کرده اند [۱]. حلقه هتروسیلیک حاوی نیتروژن مانند پیریمیدین یک جزء ساختاری نویدبخش برای طراحی دارو است[۲]. مشتقات پیریمیدین در تعدادی از

تلفن: ۴۵۳۳۷۲۸۰۲۰ پست الکترونیک: E-mail: mehranikh@gmail.com

^{*}عهده دار مکاتبات: خیراله مهرانی

نشانی: گروه شیمی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

داروهای مفید بعنوان یک جزء هستند و با بسیاری از فعالیتهای بیولوژیکی و درمانی همراه است. مشتقات پیریمیدین به عنوان ضد میکروب [۳]، ضد درد، ضد ویروس، ضد التهاب [۴]، ضد HIV [۵]، ضد سل [۶]، ضد تومور [۷]، ضد مالاریا [۸] و داروهای دیورتیک [۹] گزارش شدهاند. ترکیبات پیریمیدین همچنین به عنوان داروهای خواب آور برای سیستم عصبی [۱۰]، آنتاگونیست های گیرنده سنجش کلسیم [۱۱] و همچنین برای آنتاگونیستهای گیرنده آدنوزین A2A انسان [۲۱و۳] نیز استفاده می شود. در این مطالعه ساختارهای کنفورمری ترکیب ۲- متیل-پیریمیدین –۴-ال ترسیم گردید و توسط مقایسه انرژی پایداری محاسبه شده توسط روش (Apt)++16(d,p) و State به کمک نظریه تابعی چگالی (DFT) انجام گردید.

۲. روش های محاسباتی

به منظور تعیین پایدارترین کنفورمر ترکیب ۲- متیل-پیریمیدین-۴-ال (۱) ابتدا ساختارهای مختلف کنفورمری با استفاده از نرم افزار گوس ویو ۰۵ [۱۴] طراحی شد که در شکل ۱ نشان داده شده است سپس با استفاده از نرم افزار گوسین ۰۹ [۱۵] بهینه سازی گردید. کلیه محاسبات با استفاده از روش DFT در سطح محاسباتی B3LYP/6-311++G(d,p) انجام شده است. در ادامه محاسبه طیف سنجی UV-Vis مربوط به حلال از مدل PCM استفاده گردید. محاسبات مربوط به NBO در سطح تئوری B3LYP برای ترکیب مورد نظر انجام شد.

شکل ۱. کنفورمر ممکن ترکیب ۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال

۳. نتايج و بحث

۳-۱. هندسه مولکولی

ساختارهای بهینه کنفورمرهای مختلف ترکیب۲– متیل-پیریمیدین−۴–ال در شکل۱ نشان داده شده است. برای بدست آوردن پایدارترین ساختار ایزومری، انرژی میدان خود سازگار با استفاده از نظریه HF و DFT در سطح B3LYP و با تابع پایه -6 (d,p) 311++G محاسبه گردیده است. مقادیر انرژی محاسبه شده برای کنفورمرهای مختلف در جدول ۱ ارائه شده است. کنفورمر (۱) (۲۲/۵۲۶ (kJmol⁻¹) یایدارتر از کنفورمر (۲) می باشد.

Conformers	HF/6-311++G(d,p)		B3LYP/6-311++G(d,p)		
	Energy (kJ mol ⁻¹)	Energy differences (kJ mol ⁻¹)	Energy (kJ mol ⁻¹)	Energy differences* (kJ mol ⁻¹)	
Rot 1	-989057.014	0.000	-995045.806	0.000	
Rot 2	-989033.358	23.656	-995023.279	22.526	

جدول ۱. مقادیر انرژی و اختلاف انرژی دو کنفورمر ترکیب۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال توسط روش های HF و DFT با استفاده از سری پایه (6-311++G(d,p

برخی از پارامترهای ساختاری بدست آمده از CIF ترکیب مورد نظر و ساختار بهینه شده در جدول ۲ جمع آوری شده است. با مقایسه داده ای حاصل از محاسبات کامپیوتری با استفاده از دو روش مختلف رابطه خطی خوبی بین طول، زاویه پیوندی ترکیب (۱) بدست آمده است. که نشان دهنده تطابق خوب بین داده های محاسباتی حاصل از روش (B3LYP/6-311++G(d,p و تجربی نسبت به روش HF وجود دارد. روابط برای طول و زاویه پیوندی در جدول ۳ ارائه شده است.

Bond lengths	HF	B3LYP	Evn ^a	Bond Angles	HF	B3LYP	Evn ^a
Bolid leliguis	6-311+-	+G(d,p)	$\overline{G(d,p)}$ Exp." Bolid Aligies		6-311++G(d,p)		Exp.
C1-N7	1.312	1.334	1.349	N7-C1-N8	125.2	125.0	123.1
C1-N8	1.331	1.345	1.314	N7-C1-C11	118.3	118.2	119.9
C1-C11	1.500	1.501	1.497	N8-C1-C11	116.4	116.7	116.9
N7-C4	1.331	1.343	1.368	N8-C2-O9	118.1	117.9	118.0
C3-C4	1.368	1.381	1.367	C1-N8-C2	117.3	117.2	116.9
C2-C3	1.394	1.398	1.425	C1-N7-C4	116.5	116.4	116.8
C2-N8	1.306	1.324	1.350	N7-C4-C3	123.4	123.4	122.8
C2-O9	1.323	1.346	1.301	N8-C2-C3	122.7	122.8	122.3
O9-H10	0.94	0.96	1.00	C2-C3-C4	114.7	115.2	-
C3-H5	1.07	1.08	0.95	C3-C2-O9	119.2	119.4	119.6
C4-H6	1.07	1.08	-				
C11-H12	1.08	1.09	0.97				

جدول ۲. پارامترهای ساختاری ترکیب۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال (طول بر حسب Å و زاویه بر حسب °)

^a Values are taken from Refs. [16,17].

جدول ۳. روابط محاسباتی طول و زاویه پیوندی ترکیب ۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال								
Method	Bond lengths	\mathbb{R}^2	Bond angles	R ²				
HF/6-311++G(d,p)	$d_{cal} = 0.8202 d_{exp} + 0.2329$	0.9130	$\delta_{cal} = 0.7764 \ \delta_{exp} + 26.674$	0.9297				
B3LYP/6-311++G(d,p)	$d_{cal} = 0.8128 d_{exp} + 0.2555$	0.9212	$\delta_{cal}=0.7855~\delta_{exp}+25.588$	0.9349				

۲-۳. تجزیه و تحلیل یتانسیل الکترو استاتیک ملکولی^۱

پتانسیل الکترواستاتیک'، چگالی الکترونی کل" و سطح پتانسیل الکترواستاتیک ملکولی ترکیب مورد نظر در شکل ۲ نشان داده شده است.

چگالی الکترونی ترکیب مورد نظر، توزیع یکنواخت الکترونی را نشان می دهد و مقادیر پتانسیل الکترواستاتیک نشان می دهد که بیشتر مناطق منفی چگالی الکترونی کل بر روی ملکول متمرکز شده است. این نتیجه قابل انتظار می باشد، به دلیل اینکه پتانسیل الکترواستاتیک به الکترونگاتیویته و بارهای جزئی بستگی دارد. سطح پتانسیل الکترواستاتیک ملکول روشی برای بیان پتانسیل الکترواستاتیک بر روی سطح دانسیته ایزوالکترون همچنین توزیع پتانسیل الکترواستاتیک (الکترون + نوکلئوفیل)، شکل ملکول، اندازه و ممان دو قطبی ملکول را نشان می دهد و یک روش بصری برای فهمیدن قطبیت نسبی ارائه می دهد.

شکل ۲. پتانسیل الکترواستاتیک ، چگالی الکترونی کل و سطح پتانسیل الکترو استاتیک ملکولی تر کیب۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال

¹molecular electrostatic potential (MEP) ²electro-static potential (ESP) ³Total electronic density (TED)

(JQCS)

سطح پتانسیل الکترواستاتیک ملکولی مربوط به تراکم الکترونی است و توصیف بسیار مفیدی در درک بخشهای الکتروفیلی و نوکلئوفیلی و همچنین عملکرد پیوند هیدروژنی دارد [۲۰–۱۸]. مقادیر مختلف پتانسیل الکترواستاتیک در سطح با رنگ های مختلف ارائه شده است. ترتیب افزایش پتانسیل به این صورت است:

قرمز <نارنجي <زرد <سبز < آبي

مقادیر مفید پتانسیل الکترواستاتیک ملکولی برای نشان دادن توزیع بار ملکول ها برای تجسم مناطق با بار متفاوت با یک ملکول استفاده می شود. بنابراین، توزیع بار می تواند اطلاعاتی در مورد نحوه ارتباط ملکول ها با ملکول دیگر را نشان می دهد [۲۴–۲۱]. واکنش پذیری الکتروفیلی با رنگ قرمز که مناطق منفی ملکول را نشان می دهد و نشان دهنده قوی ترین دافعه است و بر روی اتم های الکترونگاتیو قرار دارند و غنی از الکترون هستند. مناطق مثبت (آبی رنگ) مربوط به واکنش پذیری نوکلئوفیلی است و ن دهنده قوی ترین جاذبه است و حاکی از کمبود الکترون می باشند و در اطراف اتم هیدروژن قرار دارند. پتانسیل الکترواستاتیک ملکولی بهترین گزینه برای شناسایی فعل و انفعالات درون و بین ملکولی است و بر اساس شکل می توان تشکیل پیوند هیدروژنی بین

NBO .**"**–"

اوربیتال های پیوندی طبیعی' معدود اوربیتال های مرکزی هستند که الگوی جفت الکترون های پیوند ملکولی ساختار لوئیس را به شکل کاملاً مناسب توصیف می کنند. محاسبات اوربیتال پیوندی طبیعی شامل بار اتمی طبیعی و مرتبه پیوند و همچنین هیبریداسیون پیوندهای انتخاب شده با استفاده از نرم افزار گوسین و با روش نظریه DFT در سطح B3LYP و با سری پایه -6 جا11+G(d,p)++11 برای ترکیب مورد نظر انجام شده است.

۳-۳-۱. بررسی بار طبیعی

بارهای اتمی طبیعی روی اتم های C, H, O, N در ترکیب مورد نظر محاسبه گردیده است و در شکل ۳ نشان داده شده است. با توجه به نتایج بدست آمده، بار مثبت روی کربن های متصل به نیتروژن و بار منفی روی اکسیژن و گروه متیل متصل بـه کـربن ها مشاهده می گردد.

۳-۳-۲. بررسی هیبریداسیون

روش های اوربیتال پیوندی طبیعی به عنوان تکنیکی برای مطالعه هیبریداسیون و تاثیرات کووالانسی در تابع موج چند اتمی بکار می روند. اوربیتال پیوندی طبیعی برای یک پیوند از هیبریدهای اورتونرمال (اوربیتال های هیبریدی طبیعی) بوجود می آید. اوربیتال های هیبریدی طبیعی نیز به نوبه خود از مجموعه اوربیتال های اتمی لایه ظرفیت (اوربیتال های اتمی طبیعی) تشکیل می شوند. این

¹Natural Bond Orbital (NBO)

تجزیه و تحلیل توسط کلیه فعل و انفعالات ممکن اوربیتال های پیوند طبیعی ساختار لوئیس پر شده (دهنده) و اوربیتال های پیوند طبیعی ساختار غیر لوئیس اشغال نشده (گیرنده) انجام می گردد. نتایج محاسبات با استفاده از روش نظریه DFT در سطح B3LYP و با سری پایه (G(d,p)++G(d,p) برای ترکیب مورد نظر در جدول ۴ ارائه شده است.

شکل ۳. توزیع بار محاسبه شده توسط اوربیتال پیوندی طبیعی (NBO) تر کیب۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال

Rond	Atom	B3LYP
Dolla	Atom	6-311++G(d,p)
C1-N7	C1	S ¹ P ^{1.98}
	N7	$S^{1}P^{1.80}$
C1-N8	C1	$S^{1}P^{2.09}$
	N8	S ¹ P ^{1.73}
C1-C11	C1	S ¹ P ^{1.93}
	C11	$S^{1}P^{2.48}$
C2-C3	C2	$S^{1}P^{1.48}$
	C3	$S^{1}P^{2.03}$
C2-N8	C2	$S^{1}P^{1.97}$
	N8	$S^{1}P^{1.91}$
C2-O9	C2	$S^{1}P^{2.86}$
	O9	$S^{1}P^{1.88}$
C3-C4	C3	$S^{1}P^{1.81}$
	C4	$S^{1}P^{1.57}$
C4-N7	C4	$S^{1}P^{2.14}$
	N7	$S^{1}P^{1.89}$
C3-H5	C3	$S^{1}P^{2.17}$
C4-H6	C4	$S^{1}P^{2.40}$
O9-H10	O9	$S^{1}P^{3.77}$
C11-H12	C11	$S^{1}P^{3.27}$
C11-H13	C11	S ¹ P ^{3.27}
C11-H14	C11	$S^{1}P^{3.27}$

جدول ٤. محاسبات هیبریداسیون توسط اوربیتال پیوندی طبیعی با استفاده از روش DFT در سطح B3LYP و با سری پایه (G(d,p)

در جدول ۵ انرژی های برهمکنش مرتبه دوم E2، محاسبه شده بین اوربیتال های دهنده و گیرنده الکترون ترکیب (۱) ارائه شده است. طبق نتایج این جدول، در هر دو کنفورمر برهمکنش قوی بین اوربیتال های π پیوندهای C2 - C2 و اوربیتال های *π پیوندهای -C1 N7 و C4-C4 وجود دارد که نشان دهنده پایداری بالای ساختار دارد. از طرفی برهمکنش بین جفت الکترون های غیر پیوندی O9 و اوربیتال های *π پیوندهای C2-C8 وجود دارد که در کنفورمر ۱ مقادیر نسبت به کنفورمر ۲ بیشتر بوده و نشان دهنده پایداری بالاتر ساختار می باشد.

			-		
Donor	Tuna	Assentan	Tuno	Rot 1	Rot 2
	Type	Acceptor	Type	B3LYP/6-311-	++G(d,p)
N7	LP(1)	C1 - N8	π*	13.29	12.85
N7	LP (1)	C1 - C11	π*	1.75	1.70
N7	LP (1)	C3 - C4	π*	8.80	8.99
N8	LP(1)	C1 - N7	π^*	11.24	12.11
N8	LP(1)	C1 - C11	π^*	1.62	1.81
N8	LP(1)	C2 - C3	π^*	9.71	9.69
N8	LP (1)	C2 - O9	π^*	6.19	6.18
O9	LP(1)	C2 - N8	π^*	5.86	1.20
O9	LP (2)	C2 - N8	π^*	37.61	35.29
C2 - N8	π	C1 - N7	π^*	172.04	227.83
C2 - N8	π	C3 - C4	π*	111.20	180.22

جدول ٥. محاسبات مربوط به عدم اسنقرار الكترون بر حسب كيلو كالرى بر مول

UV-Vis تجزيه و تحليل طيف ٤-٣

ملکول ها در ناحیه UV-Vis قادرند انتقالات قوی * σ→σ و *π→π را با ضریب تحریک بالا انجام دهند[۲۶–۲۵]. آنالیز طیف مریی ترکیب (۱) توسط محاسبات تئوریتیکال گوسین توسط روش DFT/B3LYP/6-311++G(d,p) با استفاده از مدل PCM انجام گردیده است. به منظور درک انتقالات الکترونی ترکیب (۱) محاسبات روی طیف جذب الکترونی در فاز گازی و حلالی (اتانول و کلروفرم) انجام گردید و در شکل ۵ نشان داده شده است. همچنین طول موج جذب، قدرت ارتعاشی و انرژی انتقال در فاز گازی و حلالی در جدول ۶ ارائه شده است. در طیف جذب الکترونی محاسبه شده، ماکزیمم طول موج جذب مربوط به انتقال های الکترونی از اوربیتال ملکولی HOMO به اوربیتال ملکولی CMOD با سهم ۷۱٪ مطابقت دارد.

توزیع الکترون در طیف انرژی به وسیله چکالی حالتها (DOS) توصیف می شود. طیف چکالی حالت های الکترونی تر کیب مورد نظر بر حسب انرژی در گستره ۲۰– الکترون ولت تا ۱ الکترون ولت در شکل ۶ رسم شده است.

¹Density of states

جذب الکترونی به انتقال از حالت پایه به حالت برانگیخته اول مربوط می شود و بطور عمده توسط یک الکترون تحریک شده از بالاترین اوربیتال ملکولی اشغال شده به پایین ترین اوربیتال ملکولی اشغال نشده ۲ توصیف می گردد.

شکل ٤. دیاگرام اوربیتال ملکولی و محاسبه شکاف انرژی کنفورمرهای ترکیب۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال

شکل ۵. طیف مرئی و ماوراء بنفش در فاز گازی و حلالی (اتانول و کلروفرم) ترکیب۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال با استفاده از روش DFT در سطح B3LYP و با سری پایه (d,p)++3116-6

1 highest occupied molecular orbital (HOMO)

2 lowest unoccupied molecular orbital (LUMO)

شكل ٦. طيف چگالي حالت الكتروني تركيب٢- متيل-پيريميدين-٤-ال

جدول ٦. مقادیر طول موج جذب، قدرت ارتعاشی و انرژی انتقال در فاز گازی و حلالی (اتانول و کلروفرم) با استفاده از مدل PCM

Ethanol			Chlorof	orm		Gas			Gas
λ (nm)	E (eV)	(f)	λ (nm)	E (eV)	(f)	λ (nm)	E (eV)	(f)	Major contribs
192.21	6.4504	0.1376	245.88	5.0425	0.0027	192.48	6.4414	0.1333	HOMO->L+6 (67%)
182.85	6.7805	0.0056	199.18	6.2247	0.1442	187.67	6.6066	0.0059	H-2->L+6 (75%)
175.79	7.0529	0.0849	192.63	6.4364	0.0012	177.67	6.9785	0.0025	H-2->L+8 (42%), H-2->L+9 (31%), H-2->L+15 (11%)
173.92	7.1288	0.0032	182.40	6.7975	0.0244	176.08	7.0414	0.0666	H-1->L+6 (24%), HOMO->L+8 (36%), HOMO->L+9 (23%)
171.08	7.2471	0.0206	173.09	7.1632	0.0242	172.14	7.2025	0.0201	HOMO->LUMO (71%), HOMO->L+7 (12%)
154.64	8.0176	0.0022	170.17	7.2859	0.0055	158.42	7.8265	0.0007	HOMO->L+1 (65%), HOMO->L+7 (12%)

بنابر این، در حالیکه انرژی بالاترین اوربیتال ملکولی اشغال شده بطور مستقیم مربوط به پتانسیل یونیزاسیون می شود زیرا خارجی ترین اوربیتال دارای الکترون است و خروج الکترون از آن منجر به تولید کاتیون می شود، انرژی پایین ترین اوربیتال ملکولی اشغال نشده بطور مستقیم به انرژی الکترون خواهی مربوط می شود. زیرا در میان اوربیتالهای خالی، کم ترین مقدار انرژی یعنی پایدارترین اوربیتال را دارد و مکان خالی را برای ورود الکترونهای جدید و تولید آنیون فراهم می آورد. HOMO به عنوان الکترون دهنده و LUMO به عنوان الکترون گیرنده در اصطلاح اوربیتال ملکولی مرزی^۱ نامیده می شود و از عوامل تعیین کننده چگونگی برهم کنش ملکول با گونههای اطراف می باشد. مزدوج شدگی در ملکول های دارای نوارهای دو گانه توسط جدایی بالاترین اوربیتال اشغال شده و پایین ترین اوربیتال اشغال نشده از انتقال درون ملکولی از گروه الکترون دهنده به گروه الکترون کشنده توصیف می گردد [۲۶]. اختلاف انرژی بین اوربیتالهای مرزی شکاف انرژی نامیده می شود و تویین

¹Frontier molecular orbitals (FMOs)

پایداری ساختار محسوب می شود. ملکول هایی که دارای اختلاف انرژی HOMO-LUMO بزرگی هستند، سختی شیمیایی بالاتر و واکنش پذیری پایین تر و پایداری بیشتر نسبت به ملکول هایی که دارای اختلاف انرژی کوچکی هستند، دارند [۲۷]. انرژی HOMO-LUMO توسط روش B3LYP/6-311++G(d,p) محاسبه شده اند و در شکل ۴ ارائه شده است. همانطور که در شکل مشاهده می گردد، انرژی کلی برای ترکیب (۱) نسبت به ترکیب (۲) بالاتر است. در نتیجه ترکیب (۱) پایداری بالاتر، سختی شیمیایی بالاتر و واکنش پذیری کمتری نسبت به ترکیب (۲) دارد.

DFT/B3LYP/6- 311++G(d,p)	Ethanol	Chloroform	Gas
E _{total} (Hartree)	-376.69113	-376.68700	-376.67094
E _{HOMO} (a.u.)	-0.46653	-0.46438	-0.31919
E _{LUMO} (a.u.)	0.07965	0.07845	0.07520
$\Delta E_{\text{HOMO-LUMO gap}}$ (a.u.)	-0.54621	-0.5429	-0.32671
Dipole moment	4.4731	4.1340	2.9958

جدول ۲. مقادیر انرژی در فاز گازی و حلالی (اتانول و کلروفرم) ترکیب۲- متیل-پیریمیدین-٤-ال

همچنین بررسی در مورد تاثیر حلال روی پایداری ترکیب (۱) توسط روش B3LYP/6-311++G(d,p) انجام گرفته است و اختلاف انرژی HOMO–LUMO در جدول ۷ آورده شده است. نتایج نشان می دهد که ترکیب (۱) در حلال کلروفرم نسبت به محیط اتانولی پایدارتر می باشد.

٤. نتيجه گيري

در این کار، پایداری کنفورمرهای ترکیب ۲- متیل-پیریمیدین -۴-ال با استفاده از محاسبات مربوط به انرژی و شکاف انرژی بدست آمده از تفاوت بین بالاترین اوربیتال ملکولی اشغال شده و پایین ترین اوربیتال ملکولی اشغال نشده بررسی گردید. سپس هندسه ملکولی، طیف مرئی- ماوراءبنفش کنفورمر پایدار با استفاده از مدل PCM و اوربیتال پیوند طبیعی در حالت پایه با استفاده از روش (Acb)CP++16-05) مورد بررسی قرار گرفت. سطح پتانسیل الکترواستاتیک ملکولی نشان می دهد که مناطق با پتانسیل منفی ملکول بر روی اتم های الکترونگاتیو قرار دارند و همینطور مناطق با پتانسیل مثبت در اطراف اتم هیدروژن قرار دارند. اختلاف انرژی بین اوربیتالهای مرزی شکاف انرژی نامیده میشود و عامل مهم برای تعیین پایداری ساختار محسوب میشود. ملکولهایی که دارای اختلاف انرژی و بایدان انرژی کوچکی هستند، سختی شیمیایی بالاتر و واکنش پذیری پایین تر و پایداری انرژی و پایداری انرژی و که دارای اختلاف انرژی کوچکی هستند، دارند. و بر اساس محاسبات انجام شده توسط شکاف انرژی و انرژی در SSC کنفورمر R1 پایدارتر از R2 می باشد.

٥. مراجع

[1] Kaabi, K., Zeller, M., Ferretti, V., Silva, P.P. and Nasr, C.B., 2012. Synthesis, characterization and supramolecular structure of three new Cu (II) and Ni (II) complexes with the potentially bidentate ligand 2-amino-6-methylpyrimidin-4 (1H)-one (AMPO). *Inorganica Chimica Acta*, 388, pp.52-59.

[2] Patel, R.B., Desai, P.S., Desai, K.R. and Chikhalia, K.H., 2003. Synthesis and biological activity of some 2, 4, 6-trisubstituted-1, 3, 5-s-triazines. *Journal of the Indian Chemical Society*, *80*(2), pp.138-140.

[3] Patel, R.B., Desai, P.S., Desai, K.R. and Chikhalia, K.H., 2006. Synthesis of pyrimidine based thiazolidinones and azetidinones: antimicrobial and antitubercular agents.

[4] Amr, A.E.G.E., Sabry, N.M. and Abdulla, M.M., 2007. Synthesis, reactions, and anti-inflammatory activity of heterocyclic systems fused to a thiophene moiety using citrazinic acid as synthon. *Monatshefte für Chemie-Chemical Monthly*, *138*(7), pp.699-707.

[5] Fujiwara, N., Nakajima, T., Ueda, Y., Fujita, H. and Kawakami, H., 2008. Novel piperidinylpyrimidine derivatives as inhibitors of HIV-1 LTR activation. *Bioorganic & medicinal chemistry*, *16*(22), pp.9804-9816.

[6] Ballell, L., Field, R.A., Chung, G.A. and Young, R.J., 2007. New thiopyrazolo [3, 4-d] pyrimidine derivatives as anti-mycobacterial agents. *Bioorganic & medicinal chemistry letters*, *17*(6), pp.1736-1740.

[8] Görlitzer, K., Herbig, S. and Walter, R.D., 1997. Indeno [1, 2-d] pyrimidin-4-yl-amine3. *Pharmazie*, 52(9), pp.670-672.

[9] Said, S.A., Amr, A.E.G.E., Sabry, N.M. and Abdalla, M.M., 2009. Analgesic, anticonvulsant and antiinflammatory activities of some synthesized benzodiazipine, triazolopyrimidine and bis-imide derivatives. *European journal of medicinal chemistry*, 44(12), pp.4787-4792.

[10] Wang, S.Q., Fang, L., Liu, X. and Zhao, K., 2004. Design, synthesis, and hypnotic activity of pyrazolo [1, 5-a] pyrimidine derivatives. *Chinese Chemical Letters*, *15*(8), pp.885-888.

[11] Yang, W., Ruan, Z., Wang, Y., Van Kirk, K., Ma, Z., Arey, B.J., Cooper, C.B., Seethala, R., Feyen, J.H. and Dickson Jr, J.K., 2009. Discovery and structure– activity relationships of trisubstituted pyrimidines/pyridines as novel calcium-sensing receptor antagonists. *Journal of medicinal chemistry*, *52*(4), pp.1204-1208.

[12] Gillespie, R.J., Bamford, S.J., Botting, R., Comer, M., Denny, S., Gaur, S., Griffin, M., Jordan, A.M., Knight, A.R., Lerpiniere, J. and Leonardi, S., 2008. Antagonists of the human A2A adenosine receptor. 4. Design, synthesis, and preclinical evaluation of 7-aryltriazolo [4, 5-d] pyrimidines. *Journal of medicinal chemistry*, *52*(1), pp.33-47.

[13] Kulkarni, M.V., Kulkarni, G.M., Lin, C.H. and Sun, C.M., 2006. Recent advances in coumarins and 1-azacoumarins as versatile biodynamic agents. *Current medicinal chemistry*, *13*(23), pp.2795-2818.

[14] Frisch, A., Nielson, A.B. and Holder, A.J., 2000. Gaussview user manual. Gaussian Inc., Pittsburgh, PA, 556.

[15] Frisch, M.J., Trucks, G.W., Schlegel, H.B., Scuseria, G.E., Robb, M., Cheeseman, J.R., Scalmani, G., Barone, V., Mennucci, B., Petersson, G.A. and Nakatsuji, H., 2009. Gaussian 09, Revision D. 01, Gaussian. *Inc.: Wallingford, CT*.

[16] Lynch, D.E. and McClenaghan, I., 2004. 4-Hydroxy-6-methyl-2-(sulfonatoethylsulfanyl) pyrimidin-1-ium monohydrate. *Acta Crystallographica Section E: Structure Reports Online*, *60*(3), pp.0376-0377.

[17] Hemamalini, M. and Fun, H.K., 2010. 2-Isopropyl-6-methyl-4-oxo-3, 4-dihydropyrimidin-1-ium 2-carboxy-4, 6-dinitrophenolate monohydrate. *Acta Crystallographica Section E: Structure Reports Online*, 66(11), pp.02950-02951.

[18] Luque, F.J., López, J.M. and Orozco, M., 2000. Perspective on "Electrostatic interactions of a solute with a continuum. A direct utilization of ab initio molecular potentials for the prevision of solvent effects". *Theoretical Chemistry Accounts*, *103*(3-4), pp.343-345.

[19] Okulik, N. and Jubert, A.H., 2005. Theoretical analysis of the reactive sites of non-steroidal antiinflammatory drugs. *Internet Electronic Journal of Molecular Design*, 4(1), pp.17-30.

[20] Parlak, C., Akdogan, M., Yildirim, G., Karagoz, N., Budak, E. and Terzioglu, C., 2011. Density functional theory study on the identification of 3-[(2-morpholinoethylimino) methyl] benzene-1, 2-diol. *Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy*, 79(1), pp.263-271.

[21] Fleming, I., 1976. Frontier Orbitals and Organic Chemical Reactions' John Wiely & Sons. New York, 5.

[22] Murray, J.S. and Sen, K. eds., 1996. *Molecular electrostatic potentials: concepts and applications* (Vol. 3). Elsevier.

[23] Seminario, J.M. ed., 1996. *Recent developments and applications of modern density functional theory* (Vol. 4). Elsevier.

[24] Yesilkaynak, T., Binzet, G., Emen, F.M., Flörke, U., Külcü, N. and Arslan, H., 2010. Theoretical and experimental studies on N-(6-methylpyridin-2-yl-carbamothioyl) biphenyl-4-carboxamide. *European Journal of Chemistry*, *1*(1), pp.1-5.

[25] Silverstein, M., Basseler, G.C. and Morill, C., 1981. Spectrometric Identification of Organic Compounds, Wiley, NewYork.

[26] Sudha, S., Sundaraganesan, N., Kurt, M., Cinar, M. and Karabacak, M., 2011. FT-IR and FT-Raman spectra, vibrational assignments, NBO analysis and DFT calculations of 2-amino-4-chlorobenzonitrile. *Journal of Molecular Structure*, 985(2-3), pp.148-156.

[27] Lewis, D.F.V., Ioannides, C. and Parke, D.V., 1994. Interaction of a series of nitriles with the alcoholinducible isoform of P450: computer analysis of structure—activity relationships. *Xenobiotica*, 24(5), pp.401-408.

Investigation the conformational stability2-methyl-pyrimidin-4-ol using Quantum chemical

Kheyrollah Mehrani*, HAjar Sahebalzamani

Department of Chemistry, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran Young Researchers and Elite Club, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran

Submited: 04 April 2019, Revised: 14 June 2019, Accepted: 30 June 2019

Abstract

The conformational structure of compound 2-methyl-pyrimidine-4-L was investigated after structure optimization using quantum calculations based on HF and DFT density functional theory at B3LYP level with basic function 6-311++G(d, p). And the most stable conformation structure was determined using energy calculations for the desired compound. Electron transfer in visible-ultraviolet spectroscopy using PCM, energy gap using the difference between the highest occupied molecular orbital (HOMO) and the lowest unoccupied molecular orbital (LUMO), Frontier molecular orbitals (FMOs) at gas phase and solvent phase (ethanol and chloroform) have been studied. Also, the natural bonded orbitals have been calculated by DFT/B3LYP/6-311 ++G(d, p) method to investigate the molecular chemical reactivity.

Keywords: 2-methyl-pyrimidin-4-ol, conformational structure, UV-Vis Spectrum, NBO, MEP.

*Corresponding author : Kheyrollah Mehrani

Adress: Department of Chemistry, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran